

Licht snijden overtuigt

Gebruikers tevreden over alternatief voor sleepvoet

Op klei- en veengrond moet of kun je niet snijden om mest toe te dienen. Daarom zou de sleepvoet moeten blijven, zo stellen veel veehouders in deze gebieden. Vredo meent echter dat het met zijn dubbele schijf die slechts licht in kan snijden een alternatief heeft. Twee gebruikers zijn ook na de droge zomer nog steeds overtuigd van de mogelijkheden en voordelen.

Is de zodenbemester echt geen alternatief voor de sleepvoet? Die vraag stelde Hans de Vree van Vredo na de protesten tegen het verbod op het gebruik van de sleepvoet zonder verdunning van de mest. Hij denkt dat de zodenbemester zoals Vredo die bouwt wel degelijk geschikt is om op klei- of veengronden de mest toe te dienen. "Bij snijden gaat het allang niet meer om de techniek zoals die werd gebruikt bij de eerste introductie. Toen maakte je sleuven van wel acht tot negen centimeter diep die inderdaad de hele zode doorsneden. Nu hoeft je nog maar twee tot vier centimeter te snijden om 10 tot 25 kubieke meter mest per hectare kwijt te raken. Dan blijf je in de wortelzone en snij je zeker niet door de hele toplaag." De bemester die De Vree geschikt acht, is de ZBF-zodenbemester van Vredo. Deze heeft een licht eigen gewicht en het bekende tweeschijvensysteem van Vredo. Het voordeel hiervan is dat de zode niet naar beneden gedrukt wordt, maar doordat de schijven van bovenaf gezien in een hoek staan, echt snijden. Door de stand ligt het snijpunt iets naar voren en wordt de zode eerste ingesneden en daarna van voor naar achteren open geduwd zodat er een V-vormige sleufje ontstaat. Sleepvoetjes naast de schijven zorgen ervoor dat de zode niet omhoog getrokken wordt." De Vree is ervan overtuigd dat een dubbele schijf beter werkt dan bijvoorbeeld een bolle schijf. "Uit ervaring weten we dat die veel moei-

lijker snijdt, maar de grond meer verdicht. De mest wordt dan moeilijker opgenomen door de weggedrukte en verdichte sleuf. Doordat wij echt snijden wordt het wortelbed niet verdicht en de mest beter opgenomen." Bij gebruik van een schijf-afstand van 17,5 centimeter en een werkdiepte van drie tot vier centimeter ontstaan volgens De Vree sleufjes die per hectare minimaal 25 kubieke meter mest kunnen bergen. "Dat kun je gewoon uitrekenen als je de grootte van de sleuven berekent. Wil je nog iets meer kwijt, dan moet je naar vijf centimeter, maar dan loop je wel het risico dat je door de wortelzone gaat." De afgelopen jaren heeft Vredo ook onderzoek gedaan naar alternatieve systemen om bij gebruik van een sleepvoet toch tot een voldoende vermindering van de ammoniakemissie te komen. Eén van de onderzochte mogelijkheden is het gebruik van toestrijkers achter de schijven. Deze duwen het gras weer wat omhoog en laten het over de strook mest vallen. Het idee is dat er hierdoor minder luchtstromen boven het gewas zijn en de vervluchtiging van de ammoniak vermindert. Op het oog heeft het in elk geval een goede werking, want na gebruik van de toestrijkers zie je de meststroken veel minder duidelijk liggen dan waar ze niet zijn gebruikt. Uit metingen van afgelopen jaar blijkt dat het een vermindering van de ammoniakemissie geeft van drie tot vier procent. Niet voldoende om dit als alter-

HANS ROZENDAAL, MOLENAARSGRAAF

“Ik heb het idee dat het bemestingseffect beter is”

Scheuren heeft Hans Rozendaal dit jaar wel gehad in zijn grasland, maar niet van de twee keer dat hij voor de zomer rondging met de zodenbemester. “Vorig jaar hebben we een deel van het grasland gewoeld en die sporen zien we nu nog terug. Daar kan ik mijn hele arm in steken, terwijl ik van de zodenbemester niets terug zie. Pas als er is gemaaid, zie je waar de stroken lopen.” Rozendaal heeft dit voorjaar zijn oude sleepvoetbemester ingeruild voor een 6,10 meter brede ZBF van Vredo. Deze heeft een schijfafstand van 17,5 centimeter. Voor deze oplossing koos hij omdat hij geen zin had in de GPS-controle en het verdunnen met water dat bij het gebruik van de sleepvoetbemester straks nodig is. “We zijn toch geen criminelen zoals in de gevangenis die de hele dag moeten worden gevolgd. Daar heb ik helemaal geen zin in. Ik wil zelf bepalen wanneer en waar ik uitrij en dat hoeft niet continu door iedereen te worden gevolgd.” Over het eerste jaar met de zodenbemester is hij zeer tevreden. Rozendaal snijdt op de kleigrond maar ongeveer 2,5 centimeter diep en rijdt dan vijftien kubieke meter mest per hectare uit. “Wij rijden liever een keer meer met minder, dan kunnen we de mest ook beter over het seizoen verdelen”, zegt hij. Hij begint wel elk jaar met een ronde sleepslangbemesten in het voorjaar. “Dan rijden we 30 tot 35 kubieke meter per hectare uit.” Een groot voordeel van het systeem vindt hij dat het gras veel schoner blijft. “Zeker in een droge periode zie je dat er bij de sleepvoetbemester veel mest aan het gras blijft hangen, die daarna mee omhoog groeit. Dat komt uiteindelijk toch in de kuil en zal een negatief effect hebben op de voederwaarde. Ik heb ook het idee dat het bemestingseffect beter is doordat je de mest dicht bij de wortels brengt.” Opvallend is dat hij zelfs in de droge periode geen probleem had om de bemester in de grond te krijgen. “Maar dan moesten we wel de druk opvoeren. Dat merk je vooral aan de trekkracht die nodig is. Omdat het dan droog is, is dat verder geen probleem.”

ERIK VAN DER WIND, NIEUWERBRUG

“Als het droog is, scheurt de grond toch wel”

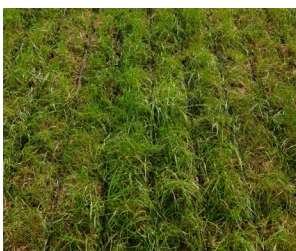
Na een jaar proberen is Erik van der Wind uit Nieuwerbrug ervan overtuigd dat de zodenbemester een prima alternatief kan zijn voor de sleepvoet. “We hebben dit jaar alle mest op deze manier uitgereden en hoe droog het ook was, de scherpe schijven zorgden ervoor dat het altijd lukte om de mest in de grond te brengen”, aldus Van der Wind. Hij koos op advies van zijn dealer Arjan Verburg voor een zodenbemester toen zijn sleepvoetbemester versleten was. Hij snijdt elke keer ongeveer vier centimeter diep om een gift van dertig kubieke meter per hectare kwijt te kunnen. “In de zomer rijden we wel wat minder mest uit, maar dan verdunnen we die om een goede werking te krijgen.” In het voorjaar was hij blij met de steunvoetjes die naast de schijven zitten en die de werkdiepte bepalen. “Als het nat is, snijdt hij op klei of veen heel gemakkelijk door de zode heen. Dankzij de voetjes blijf je altijd mooi op diepte werken”, legt Van der Wind uit. Over de werking is hij na een jaar proberen zeer tevreden. “Het grote voordeel vinden wij dat het gras niet wordt besmeurd, zoals bij de sleepvoetbemester, zeker als het gras wat langer is. Nu zie je ook dat de groei egalier is, terwijl je anders juist bij de stroken van de sleepvoet de groei zag vertragen.” Van der Wind heeft ervaren dat de zodenbemester daarbij minstens zo goed werkt als de sleepvoet. “Met onze oude bemester moesten we ook veel druk op de elementen zetten om hem goed onder in het gras te krijgen. Als de tank dan bijna leeg was, drukte je die helemaal omhoog. Ondanks onze 5,20 meter brede bemester en een tank van maar zeven kuub gaat het bij de nieuwe bemester gewoon gemakkelijker. De messen zijn zo scherp dat je gemakkelijk door de bovenste laag snijdt.” Net als bij andere veehouders stonden er ook bij Van der Wind en zijn buurman, die medegebruiker is, scheuren in het land. “Maar die krijg je toch als het zo droog is dat de grond krimpt. Alleen staan die bij ons mooi recht, terwijl ze bij anderen over het hele land kronkelen.”

Het ideale beeld met gebruik van de toestrijker: mest in slufjes en gras erboven.

De toestrijkers achter de mestunit.

Links het resultaat met toestrijker, rechts zonder.

natief voor een sleepvoet te gebruiken om de emissie te verminderen, maar wel een methode om meer mest beschikbaar te houden voor de plant. En dat is toch het uiteindelijke doel van het bemesten.

Nu het verbod op de sleepvoet definitief is, moeten bedrijven zich volgens De Vree afvragen of ze wel willen vasthouden aan die techniek. “Het is kiezen voor registratie en water toevoegen of werken met een bewezen techniek waarbij je maar licht in de grond snijdt. Met de zekerheid dat het werkt, dat de mest netjes in slufjes komt en je hoe dan ook aan alle regels voldoet.”

TEKST: Toon van der Stok

FOTO'S EN ILLUSTRATIE: Vredo, Rozendaal